

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія суспільних дисциплін і правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«_____» _____ 2022
р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ

для студентів

спеціальності **081 Право**

освітньо-професійної програми **Право**

освітньо-професійного ступеня **молодший спеціаліст**

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 1269

С. Довг
(підпис) (прізвище, ініціали)

« _____ » 20 22 р.

Київ – 2022

Розробник: Рябоконь Юлія Станіславівна
викладач циклової комісії суспільних дисциплін та правознавства
Фахового коледжу «Універсум»
Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: Рябоконь Юлія Станіславівна,
Березовська Майя Григорівна, Бацук Ольга Петрівна, Мусіяченко
Ольга Сергіївна, викладачі циклової комісії суспільних дисциплін і
правознавства Фахового коледжу «Універсум» Київського
університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії
суспільних дисциплін і правознавства
Протокол від 28 серпня 2021 року №1

Голова циклової комісії Юлія РЯБОКОНЬ

Робочу програму перевірено
« 01 » вересня 2021 р.

Заступник директора
з навчально-методичної роботи

 Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора
з навчальної роботи

 Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 2022 р. (підпис) (ПІБ) «31» 08 2022 р., протокол № 1
на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/117	
Курс	4	
Семестр	7	8
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	3
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:		
Аудиторні	22	42
Модульний контроль	2	6
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	15	30
Форма семестрового контролю		екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система наукових знань про суспільні відносини, що виникають у сфері освіти в зв'язку з реалізацією права на освіту, забезпеченням державних гарантій прав і свобод людини в сфері освіти і створенням умов для реалізації права на освіту..

Метою формування професійних компетенцій фахівця з освітнього права для забезпечення діяльності навчального закладу, регулювання прав та обов'язків учасників навчально-виховного процесу в правовому полі відповідно до чинного законодавства в сфері освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Правове регулювання в галузі освіти» є:

- формування у студентів системи науково-теоретичних і практичних знань з правового регулювання в галузі освіти, визначення та розкриття змісту понять, категорій освітнього права;
- ознайомлення з основними положеннями та проблемами освітнього права і його окремими інститутами;
- вивчення загальних, специфічних об'єктивних закономірностей розвитку освітнього права;
- засвоєння студентами основних нормативних актів, що регулюють питання освітніх правовідносин в Україні.

В результаті вивчення дисципліни у студента мають бути сформовані такі предметні компетентності:

- здатність розкривати, пояснювати основні норми освітнього права,

- готовність використовувати основну юридичну термінологію в галузі освітнього права;
- здатність називати, аналізувати нормативно-правові акти, що регулюють норми сучасного освітнього права,
- уміння порівнювати національне освітнє законодавство з міжнародними правовими актами;
- здатність розкривати, пояснювати зміст і структуру нормативно-правових актів, вміти ними користуватися, знаходити необхідну інформацію, співвідносити норми права з реальними життєвими ситуаціями;
- готовність пояснювати поняття трудового спору, визначати його види та встановлювати порядок його вирішення;
- здатність визначати та пояснювати порядок і процедуру розслідування нещасних випадків на виробництві; називати документи, які регламентують дане питання, встановлювати наслідки розслідування.

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання в галузі освіти» студент:

- знає, розкриває, пояснює основні норми освітнього права,
- знає, пояснює та грамотно використовує основну юридичну термінологію в галузі освітнього права;
- знає, називає, аналізує нормативно-правові акти, що регулюють норми сучасного освітнього права,
- порівнює національне освітнє законодавство з міжнародними правовими актами;
- знає, пояснює зміст і структуру нормативно-правових актів; вміє ними користуватися, знаходити необхідну інформацію, співвідносити норми права з реальними життєвими ситуаціями;
- юридично грамотно коментує, пояснює обставини взаємовідносин, що виникають в галузі освітнього права;
- надає консультації щодо можливостей подальшого розвитку подій, розв'язання та уникнення конфліктних ситуацій в сфері освітнього права;
- складає перелік нормативно-правових актів, які регулюють окремі правовідносини в сфері освіти;
- називає осіб, які є сторонами освітніх правовідносин, визначає їхню роль, повноваження, права та межі компетентності.

4. Структура навчальної дисципліни

	Назва змістових модулів, тем	усього	Розподіл годин між видами роботи					
			Аудиторні					Самостійна
			лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Загальні засади освітнього права								
1	Поняття, предмет та метод освітнього права	4	2					2
2	Правове регулювання навчального процесу в Україні	6	2	2				4
3-4	Управління в галузі освіти в Україні	6	4	2				2
	Разом за змістовим модулем 1	20	8	4				8
Змістовий модуль 2. Нормативно-правове регулювання дошкільної освіти								
5	Загальні положення законодавства України про дошкільну освіту	6	2					3
6-7	Правовий статус учасників навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі	6	4					2
8	Правове регулювання навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі	6	2	2				2
	Модульний контроль	2						
	Разом за змістовим модулем 2	18	8	2				7
Змістовий модуль 3. Нормативно-правове регулювання загальної середньої та позашкільної освіти								
9-10	Загальні положення законодавства України про загальну середню освіту	6	4					2
11	Державне та регіональне управління в сфері загальної середньої освіти.	6	2	2				2
12	Правове регулювання навчально-виховного процесу в загальному середньому навчальному закладі	4	2					2
13-14	Загальні положення законодавства України про позашкільну освіту	8	4	2				2
	Модульний контроль	2						
	Разом за змістовим модулем 3	24	12	4				8
Змістовий модуль 4. Нормативно-правове регулювання професійно-технічної та вищої освіти								
15	Болонський процес у вищій освіті	4	2					2
16	Законодавство України про вищу освіту	8	2	2				4
17	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти	4	2					2
18	Порядок створення вищого навчального закладу та його фінансування	6	2	2				2
19	Законодавство України про професійно-технічну освіту	4	2					2
20-21	Нормативно-правове регулювання студентського самоврядування	8	4	2				2
	Модульний контроль	2						
	Разом за змістовим модулем 4	34	14	6				14
Змістовий модуль 5. Нормативно-правове регулювання освіти в країнах Європи								
22	Основні засади правового регулювання освіти в країнах Європейського Союзу	5	2					4
23	Основні засади правового регулювання освіти в країнах Східної Європи	8	2	2				4
	Модульний контроль	2						
	Разом за змістовим модулем 5	13	4	2				8
	Всього	117*	46	18				45

*із врахуванням МКР

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ОСВІТНЬОГО ПРАВА

Тема 1. Поняття, предмет та метод освітнього права (2 год.)

Освіта, освітнє право, законодавство та правове регулювання. Предмет та метод освітнього права. Право на освіту за Конституцією України. Система освітнього законодавства в Україні. Міжнародні документи в сфері освіти. Система освіти та її правове регулювання. Навчальні заклади системи освіти та правове регулювання їх діяльності.

Основні поняття теми: освіта, освітнє право, освітнє законодавство, міжнародні документи

Основна література: 1-5. Додаткова література: 78,79

Тема 2. Правове регулювання навчального процесу в Україні (2 год.)

Роль органів влади у формуванні державної політики у сфері правового регулювання освітньої діяльності. Національна доктрина розвитку освіти. Компетенція органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері управління освітою. Правовий статус освітніх закладів. Керівництво навчальними закладами. Правове становище учасників навчально-виховного процесу.

Основні поняття теми: управління освітою, навчальний заклад, учасники навчально-виховного процесу

Основна література: 1-7. Додаткова література: 78,79

Семінар 1. Правове регулювання навчального процесу в Україні (2 год.)

Тема 3-4. Управління в галузі освіти в Україні (4 год.)

Загальна характеристика управлінських відносин в освітній галузі. Система і повноваження органів управління освітою. Компетенція органів державної влади у сфері освіти. Державні органи управління освітою: Міністерство освіти і науки України; центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковуються навчальні заклади; місцеві органи управління освітою. Компетенція органів місцевого самоврядування в галузі освіти. Правове регулювання відносин між органами місцевого самоврядування і освітніми навчальними закладами. Правові основи управління освітнім навчальним закладом. Компетенція і відповідальність освітнього навчального закладу. Управління державними та комунальними освітніми закладами. Особливості управління недержавними освітніми закладами. Система забезпечення якості освіти. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти. Органи громадського самоврядування в освіті.

Основні поняття теми: органи управління освітою, види органів управління освітою, управління освітніми навчальними закладами, забезпечення якості освіти, органи громадського самоврядування.

Основна література: 1-7. Додаткова література: 78,79

Семінар 2. Управління в галузі освіти в Україні (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 5. Загальні положення законодавства України про дошкільну освіту (2 год.)

Законодавство України про дошкільну освіту. Основні завдання законодавства України про

дошкільну освіту. Принципи законодавства про дошкільну освіту. Державна політика у сфері дошкільної освіти. Роль органів державної влади та місцевого самоврядування в управлінні освітою. Міжнародне співробітництво в сфері дошкільної освіти та його правове регулювання.

Основні поняття теми: дошкільна освіта, система освіти, принципи освіти, завдання освіти, освітнє законодавство.

Основна література: 1-5. **Додаткова література:** 76, 77, 78, 79

Тема 6-7. Правовий статус учасників навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі (4 год.)

Дошкільна освіта за законодавством України про дошкільну освіту. Дошкільний вік та його правове обґрунтування. Вихованці, як учасники навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі, їх права та обов'язки. Вихователі, як учасники навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі, їх права та обов'язки. Адміністрація дошкільного навчального закладу, як учасники навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі, їх права та обов'язки. Батьки або особи, які їх замінюють, як учасники навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі, їх права та обов'язки. Об'єднання батьків в дошкільному навчальному закладі.

Основні поняття теми: правовий статус, вихованці, педагогічні працівники, адміністрація дошкільного навчального закладу, батьки.

Основна література: 1-5. **Додаткова література:** 76-79

Тема 8. Правове регулювання навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі (2 год.)

Базовий компонент дошкільної освіти. Зміст освіти за законодавством про дошкільну освіту. Вимоги до змісту дошкільної освіти, його реалізація. Особливості навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі в контексті освітньої реформи. Планування роботи дошкільного навчального закладу його реалізація. Контроль за виконанням планів дошкільного навчального закладу.

Основні поняття теми: базовий компонент дошкільної освіти, освітня реформа, дошкільний навчальний заклад

Основна література: 1-5. **Додаткова література:** 76-79

Семінар 3. Нормативно-правове регулювання дошкільної освіти (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 9-10. Загальні положення законодавства України про загальну середню освіту (4 год.)

Законодавство України про загальну середню освіту. Основні завдання законодавства України про загальну середню освіту. Принципи законодавства України про загальну середню освіту. Реалізація права на отримання загальної середньої освіти. Конституційний обов'язок отримати повну загальну середню освіту.

Державна політика у сфері загальної середньої освіти. Система, принципи та завдання загальної середньої освіти за законодавством України. Міжнародне співробітництво в сфері загальної середньої освіти та його правове регулювання.

Мова навчання і виховання у загальноосвітніх навчальних закладах. Особливості створення класів з мовою навчання національних меншин та його правове регулювання.

Основні поняття теми: законодавство про загальну середню освіту, права та обов'язки в сфері загальної середньої освіти, система, принципи та завдання загальної середньої освіти

Основна література: 1-5. **Додаткова література:** 76-79

Тема 11. Державне та регіональне управління в сфері загальної середньої освіти (2 год)

Органи управління системою загальної середньої освіти. Основні завдання органів управління системою загальної середньої освіти. Принципи діяльності органів управління системою загальної середньої освіти. Порядок формування органів управління системою загальної середньої освіти. Керівництво органів управління системою загальної середньої освіти, призначення та звільнення з посади.

Повноваження органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в системі загальної середньої освіти. Розмежування повноважень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в системі загальної середньої освіти в контексті реформи місцевого самоврядування. Управління та громадське самоврядування загальноосвітнього навчального закладу. Державний контроль за діяльністю загальноосвітніх навчальних закладів.

Основні поняття теми: Органи управління системою загальної середньої освіти, Міністерство освіти і науки, Департамент освіти, управління освіти

Основна література: 1-5. **Додаткова література:** 76-79

Семінар 4. Загальні положення законодавства України про загальну середню освіту (2 год.)

Тема 12. Правове регулювання навчально-виховного процесу в загальному середньому навчальному закладі (2 год.)

Поняття правового регулювання навчального процесу в загальноосвітньому навчальному закладі. Базовий компонент загальної середньої освіти та його правове регулювання. Вимоги до змісту загальної середньої освіти, його реалізація. Планування роботи загальноосвітнього навчального закладу його реалізація.

Учасники навчально-виховного процесу в загальноосвітньому навчальному закладі.

Права дитини у сфері загальної середньої освіти. Права та обов'язки педагогічних працівників у сфері загальної середньої освіти. Педагогічне навантаження, оплата праці працівників загальної середньої освіти. Трудові відносини у системі загальної середньої освіти. Науково-методичне забезпечення системи загальної середньої освіти. Завдання науково-методичного забезпечення системи загальної середньої освіти

Основні поняття теми: базовий компонент, зміст освіти, вимоги до змісту освіти, планування роботи, учні, педагогічні працівники, трудові правовідносини в сфері загальної середньої освіти.

Основна література: 1-5. **Додаткова література:** 76-79

Тема 13-14. Загальні положення законодавства України про позашкільну освіту (4 год.)

Законодавство України про позашкільну освіту. Основні завдання та принципи законодавства України про позашкільну освіту . Система законодавства у сфері позашкільної освіти

Державна політика у сфері позашкільної освіти.

Типи позашкільних навчальних закладів. Учасники навчально-виховного процесу в позашкільному навчальному закладі.

Основні поняття теми: позашкільний навчальний заклад, центр дитячої творчості, станція юних техніків, вихованці, педагогічні працівники.

Основна література: 1-5. **Додаткова література:** 76-79

Семінар 5. Загальні положення законодавства України про позашкільну освіту (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Тема 15. Болонський процес у вищій освіті (2 год.)

Загальна характеристика міжнародних документів про вищу освіту. Болонська конвенція та її роль в становленні сучасної вищої освіти. Болонський процес в Україні, його правове регулювання. Реформування вищої освіти в Україні на початку XXI століття та відображення реформування в національному законодавстві.

Основні поняття теми: Болонський процес, конвенція, декларація, зона європейської вищої освіти.

Основна література: 1-5. Додаткова література: 76-79

Тема 16. Законодавство України про вищу освіту (2 год.)

Особливості реформування законодавства про вищу освіту за часів незалежності України. Характеристика закону України «Про вищу освіту» 2014 року. Завдання та принципи законодавства про вищу освіту. Державна політика в сфері вищої освіти. Міжнародне співробітництво в сфері вищої освіти.

Форми навчання в закладах вищої освіти. Типи вищих навчальних закладів та рівні акредитації.

Права та обов'язки студентів, курсантів та слухачів, як учасників навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі. Права та обов'язки науково-педагогічних працівників як учасників навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі.

Основні поняття теми: законодавство про вищу освіту, державна політика в сфері вищої освіти, учасники навчально-виховного процесу.

Основна література: 1-7. Додаткова література: 76-79

Семінар 6. Законодавство України про вищу освіту (2 год.)

Тема 17. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (2 год.)

Поняття та завдання Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Функції та повноваження Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Склад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Порядок діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Порядок створення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Керівництво Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, порядок призначення та звільнення з посади.

Основні поняття теми: Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, завдання, діяльність Національного агентства із забезпечення якості освіти.

Основна література: 1-7. Додаткова література: 76-79

Тема 18. Порядок створення вищого навчального закладу та його фінансування (2 год.)

Порядок створення, ліквідації та реорганізації вищого навчального закладу. Статут вищого навчального закладу. Особливості затвердження статуту вищого навчального закладу. Порядок проходження акредитації та ліцензування вищим навчальним закладом. Фінансування вищого навчального закладу. Додаткові освітні послуги та їх правове регулювання. Фінансова звітність вищих навчальних закладів.

Основні поняття теми: створення, ліквідація, реорганізація, фінансування, статут.

Основна література: 1-7. Додаткова література: 76-79

Семінар 7. Порядок створення вищого навчального закладу та його фінансування (2 год.)

Тема 19. Законодавство України про професійно-технічну освіту (2 год.)

Характеристика закону України «Про професійно-технічну освіту». Система професійно-технічної освіти. Управління професійно-технічною освітою. Завдання та повноваження органів

управління освітою. Правовий статус професійно-технічних навчальних закладів. Засновники професійно-технічних навчальних закладів.

Організація навчального процесу в професійно-технічних навчальних закладах. Зміст професійно-технічної освіти. Суб'єкти професійно-технічної освіти. Правове регулювання проходження навчальної та виробничої практики в професійно-технічних навчальних закладах.

Особливий соціальний захист учнів, слухачів професійно-технічних навчальних закладів.

Основні поняття теми: професійно-технічне училище відповідного профілю; професійне училище соціальної реабілітації; вище професійне училище; професійний ліцей; професійний ліцей відповідного профілю; професійно-художнє училище; художнє професійно-технічне училище; вище художнє професійно-технічне училище; училище-агрофірма; вище училище-агрофірма; училище-завод; центр професійно-технічної освіти; центр професійної освіти; навчально-виробничий центр; центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів; навчально-курсовий комбінат; навчальний центр.

Основна література: 1-7. Додаткова література: 76-79

Тема 20-21. Нормативно-правове регулювання студентського самоврядування (4 год.)

Поняття та зміст студентського самоврядування. Принципи та структура студентського самоврядування. Керівництво студентським самоврядуванням. Фінансування студентського самоврядування. Взаємодія студентського самоврядування з іншими органами та структурними підрозділами університету. Співпраця студентського самоврядування з іншими студентськими об'єднаннями та організаціями. Особливості діяльності учнівського самоврядування в УК імені Б. Грінченка.

Основні поняття теми: учнівське самоврядування, студентське самоврядування, фінансування самоврядування.

Основна література: 1-5. Додаткова література: 76-79

Семінар 8. Нормативно-правове регулювання студентського самоврядування (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5.НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОСВІТИ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Тема 22. Основні засади правового регулювання освіти в країнах Європейського Союзу (2 год.)

Завдання та принципи європейської освіти. Джерела європейського освітнього права. Особливості правозастосування норм освітнього законодавства окремих країн Європи.

Структура освіти європейських країн. Управління освітою в європейських країнах. Дошкільна освіта в країнах Європи та Європейського союзу. Середня освіта у країнах Європи та Європейського союзу. Професійна освіта в країнах Європи та Європейського союзу. Вища освіта в країнах Європи та Європейського союзу. Правове регулювання інклюзивної освіти в країнах Європи та Європейського союзу.

Досвід освітнього законодавства країн Європи та Європейського союзу для реформування законодавства України.

Основні поняття теми: завдання освіти, принципи освіти, система законодавства, інклюзивна освіта.

Основна література: 1-7. Додаткова література: 76-79

Тема 23. Основні засади правового регулювання освіти в країнах Східної Європи (2 год.)

Завдання та принципи освіти країн Східної Європи. Джерела освітнього права країн Східної Європи. Особливості правового регулювання освіти в Республіці Білорусь. Особливості правового регулювання освіти в Республіці Молдова. Порівняльний аспект в освітньому законодавстві України та країн Східної Європи.

Основні поняття теми: завдання освіти, принципи освіти, система освітнього законодавства.

Основна література: 1-5. **Додаткова література:** 76-79

Семінар 9. Нормативно-правове регулювання освіти в країнах Європи (2 год.)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		Змістовий модуль 5	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	8	8	4	4	6	6	7	7	2	2
2	Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1	2	2	3	3	1	1
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	2	20	1	10	2	20	3	30	1	10
5	Виконання модульної контрольної роботи	25			1	25	1	25	1	25	1	25
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю			35		45		58		70		43
	Разом	251										
	Коефіцієнт	4,15										

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

№ з/п	Назва теми	Бали
Змістовий модуль 1. Загальні засади освітнього права		5
1	Основні засади освітнього права	5
Змістовий модуль 2. Нормативно-правове регулювання дошкільної освіти		5
2	Загальні положення законодавства України про дошкільну освіту	5
3	Правове регулювання навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі	
Змістовий модуль 3. Нормативно-правове регулювання загальної середньої та позашкільної освіти		5
4	Загальні положення законодавства України про загальну середню освіту	5
5	Державне та регіональне управління в сфері загальної середньої освіти.	
6	Правове регулювання навчально-виховного процесу в загальному середньому навчальному закладі	
7	Загальні положення законодавства України про позашкільну освіту	
Змістовий модуль 4. Нормативно-правове регулювання професійно-технічної та вищої освіти		5
8	Болонський процес у вищій освіті	5
9	Законодавство України про вищу освіту	
10	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти	
11	Порядок створення вищого навчального закладу та його фінансування	
12	Законодавство України про професійно-технічну освіту	
16	Нормативно-правове регулювання студентського самоврядування	

Змістовий модуль 5. Нормативно-правове регулювання освіти в країнах Європи		5
13	Основні засади правового регулювання освіти в країнах Європейського Союзу	5
14	Основні засади правового регулювання освіти в країнах Східної Європи	
Разом		25

Критерії оцінювання самостійної роботи.

5 балів – завдання виконані в повному обсязі, студент має системні, дієві знання, володіє понятійним апаратом, відповіді на запитання вичерпні й аргументовані, не мають помилок.

4 бали – робота виконана в повному обсязі, але має деякі неточності і незначні помилки; достатньо високий рівень загальної обізнаності з предмету та адаптивності при доборі потрібного матеріалу.

3 бали – поверхневе знання змісту тем з дисципліни, труднощі при використанні понятійного апарату, відсутність міцних логічних зв'язків і послідовності у розумінні навчального предмету.

2 бали – студент знайомий з матеріалом, але не виділяє основних положень, допускає суттєві помилки, які викривлюють зміст, не вміє користуватися термінологією і поєднувати теоретичні засади з практичним їх втіленням.

1 бал – не виявляє розуміння матеріалу, має розрізненні знання, допускає грубі помилки, обсяг виконаного завдання менше 20%.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма проведення модульного контролю – модульна контрольна робота

Форма проведення – письмова.

Час проведення – 80 хвилин.

Максимальна кількість балів: 25 балів

Критерії оцінювання:

Письмові відповіді на 2 теоретичних питання – 15 балів

Виконання практичного завдання – 10 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення семестрового контролю екзамен у 7 семестрі

Умова допуску – виконання всіх видів практичних завдань з дисципліни і отримання від 35 до 60 балів за семестр.

Форма проведення екзамену – письмова.

Час проведення – 80 хвилин.

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання:

Письмові відповіді на 2 теоретичних питання – 30 балів

Виконання тестових завдань – 10 балів

Перелік допоміжних матеріалів: немає

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 117 год., із них: лекції – 46 год., семінарські заняття – 18 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 45 год.

Модулі	Змістовий модуль 1.	Змістовий модуль 2.	Змістовий модуль 3.
	Загальні засади освітнього права	Нормативно-правове регулювання дошкільної освіти	Нормативно-правове регулювання загальної середньої та позашкільної освіти
Лекції	Поняття, предмет та метод освітнього права (2 год.) Правове регулювання навчального процесу в Україні (2 год.) Управління в галузі освіти в Україні (4 год.)	Загальні положення законодавства України про дошкільну освіту (2 год.) Правовий статус учасників навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі (4 год.) Правове регулювання навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі (2 год.)	Загальні положення законодавства України про загальну середню освіту (4 год.) Державне та регіональне управління в сфері загальної середньої освіти (2 год.) Правове регулювання навчально-виховного процесу в загальному середньому навчальному закладі (2 год.) Загальні положення законодавства України про позашкільну освіту (4 год.)
Семінарські заняття	Правове регулювання навчального процесу в Україні (2 год.) Управління в галузі освіти в Україні (4 год.)	Правове регулювання навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі	Державне та регіональне управління в сфері загальної середньої освіти. Загальні положення законодавства України про позашкільну освіту
Поточний контроль		Модульна контрольна робота	Модульна контрольна робота
Підсумковий контроль	Екзамен		

Модулі	Змістовий модуль 4.						Змістовий модуль 5.	
	НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ						НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОСВІТИ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ	
Лекції	Болонський процес у вищій освіті (2 год.)	Законодавство України про вищу освіту (2 год.)	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (2 год.)	Порядок створення вищого навчального закладу та його фінансування (2 год.)	Законодавство України про професійно-технічну освіту (2 год.)	Нормативно-правове регулювання студентського самоврядування (4 год.)	Основні засади правового регулювання освіти в країнах Європейського Союзу (2 год.)	Основні засади правового регулювання освіти в країнах Східної Європи (2 год.)
Семінарські заняття		Законодавство України про вищу освіту		Порядок створення вищого навчального закладу та його фінансування		Нормативно-правове регулювання студентського самоврядування		Основні засади правового регулювання освіти в країнах Східної Європи
Поточний контроль	Модульна контрольна робота						Модульна контрольна робота	
Підсумковий контроль	Екзамен							

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Конституція України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Закон України “Про освіту” від 05.09.2017 р.- [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
4. Закон України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
5. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
6. Крамаренко І. С., Ночвінова О.В. Збірник нормативно-правових актів щодо матеріально-технічного забезпечення галузі освіти. Інноваційна діяльність / І. С. Крамаренко, О. В. Ночвінова. – м. Київ, 2019. – 80 с.
7. Мірошніченко Ю., Мірошніченко В. Освітнє право України у схемах та таблицях. – Київ, 2020. – 145 с.

Допоміжна:

1. Цивільно-правові договори в сфері освіти: навч. посіб. / Н.О.Давидова, М.В. Ворон. – К.: Видавничий дім «Плеяди», 2010. – 54 с.
2. Основи трудового права для керівника навчального закладу: навч. посіб. / Н.О.Давидова, М.В. Ворон. – К.: Видавничий дім «Плеяди», 2010. – 48 с.
3. Правові основи управління освітньою діяльністю: навч. посіб. / О.М.Стороженко, О.Б. Німко – К.: Видавничий дім «Плеяди», 2010. – 55 с.
4. Освітнє право : конспект лекцій / [авт. кол.: В. В. Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін.] ; за заг. ред. В. В. Астахова ; Нар. укр. акад. ; Міжнар. фонд «Відродження». – Х. : Вид-во НУА, 2011. – 144 с.
5. Валєєв Р. Г. Освітнє право України : навч. посібник. – Луганськ, 2011. – 287

Законодавча база

Укази Президента України:

1. "Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні"
2. "Про Державну премію України в галузі освіти"
3. "Про Національну доктрину розвитку освіти"

Акти Кабінету Міністрів України Накази Міністерств:

4. від 5 квітня 1994 р. N 228 "Про порядок створення, реорганізації і ліквідації навчально-виховних закладів"
5. від 12 квітня 2000 р. N 646 "Про затвердження Інструкції з обліку дітей і підлітків шкільного віку" від 27 серпня 2010 р. N 777 "Про затвердження Положення про освітній округ "
6. від 27 серпня 2010 р. N 778 "Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад"
7. від 14 червня 2000 р. N 963 "Про затвердження переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників"
8. від 8 серпня 2007 р. N 1019 "Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг "
9. від 5 жовтня 2009 р. N 1121 "Про затвердження Положення про групу продовженого дня загальноосвітнього навчального закладу"
10. від 20 липня 2004 N 601 "Про затвердження Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів"
11. від 28 березня 2002 р. N 379 "Про затвердження Державної програми "Вчитель"

12. від 5 квітня 1994 р. N 228 "Про порядок створення, реорганізації і ліквідації навчально-виховних закладів"
13. від 12 квітня 2000 р. N 646 "Про затвердження Інструкції з обліку дітей і підлітків шкільного віку"
14. від 27 серпня 2010 р. N 777 "Про затвердження Положення про освітній округ "
15. від 27 серпня 2010 р. N 778 "Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад"
16. від 14 червня 2000 р. N 963 "Про затвердження переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників"
17. від 8 серпня 2007 р. N 1019 "Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг "
18. від 5 жовтня 2009 р. N 1121 "Про затвердження Положення про групу продовженого дня загальноосвітнього навчального закладу"
19. від 20 липня 2004 N 601 "Про затвердження Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів"
20. від 28 березня 2002 р. N 379 "Про затвердження Державної програми "Вчитель"

Накази Міністерства:

21. Наказ Міністерства № 1540 від 29.12.2014 «Про затвердження складу експертів» (Додаток 1, Додаток 2)
22. Наказ Міністерства № 1516 від 25.12.2014 р. «Про внесення змін у додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 10.12.2014 №14 54»
23. Наказ Міністерства № 1495 від 22.12.2014 «Про затвердження змін до навчальних програм для 4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів»
24. Наказ Міністерства № 1317 від 14.11.2014 «Про завершення I (організаційно-підготовчого) етапу дослідно-експериментальної роботи на базі комунального закладу освіти «Спеціалізована середня загальноосвітня школа № 142 еколого-економічного профілю» Дніпропетровської міської ради»
25. Наказ Міністерства № 664 від 29.05.2014 "Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 03.04.2012 р. № 409"
26. Наказ Міністерства № 648 від 27.05.2014 "Щодо припинення практики створення та вимагання від дошкільних, загальноосвітніх, професійно - технічних та позашкільних навчальних закладів документації та звітності, не передбаченої законодавством України"
27. Наказ Міністерства № 542 від 5.05.2014 р. «Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі Головатинської загальноосвітньої школи I-III ступенів Смілянської районної ради Черкаської області»
28. Наказ Міністерства № 225 від 14.03.2014 "Про скасування наказу Міністерства освіти і науки України від 21.10. 2013 р. № 1456"
29. Наказ Міністерства № 1723 від 09.12.2013 "Про діяльність санаторних та спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів"
30. Наказ Міністерства № 1222 від 21.08.2013 "Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти"
31. Наказ Міністерства № 996 від 30.08.2011 "Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти"
32. Наказ Міністерства № 1550 від 04.11.2013 "Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції профільного навчання у старшій школі"
33. Наказ Міністерства № 1456 від 21.10.2013 "Про затвердження Концепції профільного навчання у старшій школі"
34. Наказ Міністерства № 528 від 03.05.2012 зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11 травня 2012 р. за № 750/21063 "Про затвердження Змін до Положення про золоту медаль «За високі досягнення у навчанні» та срібну медаль «За досягнення у навчанні»"

35. Наказ Міністерства № 921 від 17.08.2012 зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03 вересня 2012 р. за № 1482/21794 "Про внесення зміни до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128"
36. Наказ Міністерства № 664 від 06.06.2012 "Про затвердження навчальних програм для загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня"
37. від 30.08.2011 № 996 "Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти"
38. від 22.11.2011 № 1343 " Про затвердження Критеріїв системи рейтингового оцінювання діяльності загальноосвітніх навчальних закладів"
39. від 26.01.2011 № 58 "Про затвердження Концепції літературної освіти"
40. від 20.02.2002 № 128 "Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах"
41. від 19.06.2003 № 389 "Про затвердження Інструкції про порядок конкурсного приймання дітей (учнів, вихованців) до гімназій, ліцеїв, колегіумів, спеціалізованих шкіл (шкіл-інтернатів)"
42. від 02.06.2004 № 440 "Про затвердження Примірного положення про батьківські комітети (ради) загальноосвітнього навчального закладу"
43. від 16.08.2004 № 658 "Про внесення змін до Порядку державної атестації загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних навчальних закладів"
44. від 23.08.2011 № 988 "Про затвердження Положення про Всеукраїнський конкурс рукописів підручників для учнів 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів"
45. від 08.09.2011 № 1034 "Про заходи з реалізації Меморандуму про співробітництво з ПАТ «Київстар»"
46. від 12.09.2011 № 1050 "Про навчальні програми для 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів"
47. від 14.09.2011 № 1063 "Про проведення Всеукраїнського конкурсу рукописів підручників для учнів 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів"
48. від 09.12.2009 № 1114 "Про затвердження Примірного Положення про навчальний кабінет з основ здоров'я загальноосвітніх навчальних закладів"
49. від 23.11.2010 № 1116 "Про внесення змін до розділу VI Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти"
50. від 20.01.2010 № 20 "Про затвердження заходів на виконання розпорядження КМУ від 5 жовтня 2009 р. №1622-р «Про затвердження плану заходів щодо розвитку загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти на період до 2012 року»"
51. від 21.01.2009 № 30 "Про документи для проведення ліцензування"
52. від 01.06.2010 № 521 "Про затвердження Правил безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту в загальноосвітніх навчальних закладах"
53. від 07.04.2005 № 204 "Про прийом дітей до 1 класу загальноосвітніх навчальних закладів"
54. від 06.10.2010 № 930 "Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників"
55. від 23.08.2011 № 988 "Положення про Всеукраїнський конкурс рукописів підручників для учнів 1 - 4 класів загальноосвітніх навчальних закладів"
56. від 13.04.2011 № 329 "Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти"

Листи Міністерства:

57. Лист МОН України від 16.02.2016 № 1/9-80 «Щодо атестації педагогічних працівників»
58. Лист МОН України від 02.04.2015 № 1/9-169 "Про порядок комплектування інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах "

59. Лист Міністерства № 1/9 - 586 від 11.11.2014 "Щодо здійснення вчителем науково-дослідницької діяльності та пошукової роботи"
60. Лист Міністерства № 1/9-494 від 26.09.2014 "Щодо окремих питань державної атестації та рейтингового оцінювання"
61. Лист Міністерства № 1/9-495 від 26.09.2014 «Щодо вдосконалення фахової майстерності вчителів іноземних мов»
62. Лист Міністерства №1/9-433 від 29.08.2014 "Міністерство освіти і науки України надсилає рекомендації щодо забезпечення навчального-виховного процесу у 6 класі загальноосвітніх навчальних закладів у 2014/2015 навчальному році. "
63. Лист Міністерства №1/9-425 від 26.08.2014 "Про переліки навчальної літератури, що має відповідний гриф Міністерства освіти і науки України, для використання у загальноосвітніх навчальних закладах у 2014/2015 навчальному році"
64. Лист Міністерства № 1/9-417 від 19.08.2014 "Про навчальні програми з позашкільної освіти"
65. Лист Міністерства № 1/9-343 від 01.07.2014 "Про організацію навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладів і вивчення базових дисциплін в основній школі"
66. Лист Міністерства № 1/9-319 від 16.06.2014 "Про використання Методичних матеріалів щодо організації навчання і перевірки знань, проведення інструктажів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності"
67. Лист Міністерства №1/9-303 від 11.06.2014 "Про навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів та структуру 2014/2015 навчального року"
68. Лист Міністерства № 1/9-74 від 28.01.2014 "Щодо контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів"
69. Лист Міністерства № 1/9-72 від 28.01.2014 "Про недопущення перевантаження учнів початкових класів надмірним обсягом домашніх завдань"
70. № 1/9-231 від 02.04.2010 "Інформація про підсумки Всеукраїнського природничого інтерактивного конкурсу "КОЛОСОК-2009" та організацію конкурсу "КОЛОСОК-2010"
71. № 1/9-750 від 22.10.2010 "Про проведення Міжнародного математичного конкурсу "Кенгуру" та Всеукраїнського фізичного конкурсу "Левеня" у 2011 році"
72. № 1/9-455 від 09.06.2011 "Щодо проведення Всеукраїнської акції "Дай руку, першокласнику!"
73. № 1/9-556 від 21.07.2011 "Щодо організації навчально-виховного процесу у 2011/2012 навчальному році"
74. Закон України "Про вищу освіту"- [Електронний ресурс] – Режим доступу :<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
75. Цивільно-правові договори в сфері освіти: навч. посіб. / Н.О.Давидова, М.В. Ворон. – К.: Видавничий дім «Плеяди», 2010. – 54 с.
76. Основи трудового права для керівника навчального закладу: навч. посіб. / Н.О.Давидова, М.В. Ворон. – К.: Видавничий дім «Плеяди», 2010. – 48 с.
77. Правові основи управління освітньою діяльністю: навч. посіб. / О.М.Стороженко, О.Б. Німко – К.: Видавничий дім «Плеяди», 2010. – 55 с.
78. Освітнє право : конспект лекцій / [авт. кол.: В. В. Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін.] ; за заг. ред. В. В. Астахова ; Нар. укр. акад. ; Міжнар. фонд «Відродження». – Х. : Вид-во НУА, 2011. – 144 с.
79. Валєєв Р. Г. Освітнє право України : навч. посібник. – Луганськ, 2011. – 287